

Večernik

»JUTRA«

Leto V. (XII.), štev. 158

Maribor, četrtek 16. julija 1931

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Industrializacija balkanskih držav

Je značilen pojav po svetovni vojni. Zlasti se je pojavila v veliki meri v tekstilni industriji, ki je tako pri nas v Jugoslaviji, kakor tudi na Grškem, Bolgarskem in v Rumuniji zelo napredovala. Šaj v večini vseh teh držav obsega produkcija tekstilne industrije že vse najrazličnejše vrste materiala, vsled česar je naravno, da notranji trg teh držav že obvladuje domača tekstilna industrija. Še vedno pa se opaža, da se vedno znova selijo razna tekstilna industrijska podjetja iz industrijskih držav v balkanske države. Zlasti se je mnogo tekstilnih tiskarn priselilo v Jugoslavijo in tudi Rumunijo iz Češkoslovaške. Razvoj domače tekstilne industrije pa spremlja tudi prav večja propaganda, ki poziva prebivalstvo, naj kupuje izključno blago domače proizvodnje. V Bolgariji na primer se je vneslo med maso takšno razpoloženje, da ni ravno najbolj varen oni, ki bi nosil obleko iz blaga, katero ne nosi domače domače produkcije.

Sporodno s tem se razvijajo tudi druge panoge industrije, v Jugoslaviji zlasti industrija cementa, v vseh balkanskih državah industrija sladkorja in lesna industrija, rudarska industrija itd. Tako se ustvarjajo na Balkanu nova tržišča, ki lahko konsumirajo tudi mnogo drugega blaga, in ustvarjajo se predpogoji ter teren za izvoz kapitala. Na drugi strani pa nastajajo gotove težave za mnoge industrijske države, ki izgubivajo konsumente svojih proizvodov.

V balkanske države prihaja na ta način v velikih količinah zapadni kapital, francoski, angleški, italijanski, nemški in ameriški, dasi je treba pripomniti, da je dotok v zadnjem času vsled splošne sodbne krize znatno padel. Seveda se ta kapital različno plasira: dočim je ameriški in italijanski čisto industrijski, je angleški bolj bankarsko-trgovski in skuša poglobiti trgovske zveze med Anglijo in balkanskimi državami, francoski zopet pa je izključno bančni in skuša le urediti pozicijo Francije v izvozu njenih produktov na Balkan.

V balkanskih državah je ta razvoj industrije povzročil tudi spremembe v pogledu na zunanje-gospodarsko politiko: dasi po večini agrarne države, so pričele uvajati zaščito svoje male industrije. Ta politika industrijskega protekcionizma je naravno vodila do težav v trgovskih odnosih z industrijskimi državami zapadne Evrope, zlasti pa tudi s Češkoslovaško, ki je radi svoje bogate industrije močno zainteresirana na balkanskih trgih ter je baš ona težko občutila ta preokret v gospodarski politiki balkanskih držav. To je bil v glavnem tudi razlog, da tako dolga nismo mogli priti do pametne trgovske pogodbe s CSR.

V gospodarski politiki balkanskih držav je sodobna težka ekonomska kriza naravno izzvala zelo občutne spremembe. Šaj so vse te države v prvi vrsti poljedelske in kot takšne zainteresirane na izvozu svojih agrarnih produktov. Kon-

Hindenburg -- zli duh Nemčije

PRED VELIKIM POLITIČNIM PREOKRETOM. — ŠOVINISTI IN EKSTRIMISTI TIRAJO NEMČIJO V PROPAD. — GLASOVI FRANCOŠKEGA IN ANGLEŠKEGA TISKA.

BERLIN, 16. julija. Razvoj dogodkov v nemški fintačni krizi je pokazal, da so v Nemčiji na delu tajne sile, ki hočejo onemogočiti na vsak način zblizanje s Francijo in pripomoči revanšni politiki do zmage.

»Vossische Zeitung« piše, da je državni predsednik Hindenburg zastavil ves svoj vpliv, da državna vlada ni storila nobenih sklepov politične narave, ki bi bili Franciji pogodu in ki bi omogočili takojšnjo kreditno pomoč Nemčiji. Vrnili se je v Berlin samo zato, da prepreči popuščanje državnega kancelarja na diplomatski pritisk iz inozemstva.

Tudi oficijozna Wolf-agentura je javila, da bi vlada sprejela zahtevo po političnih garancijah, vendar je to neprepričljivo državni predsednik Hindenburg. V zvezi s tem se koportirajo vesti, da so dnevi Brüningove vlade šteti in da bo ostala samo še do trenutka, ko se bo razburjenje ljudskih mas, izzvano po zasilnih odredbah, poglobilo.

Uvod v nadaljnje dogodke tvori zahteva nacionalistov, da odstopi predsednik državne banke dr. Luther in da pride na njegovo mesto bivši predsednik dr. Schacht, ki je znan kot radikalni nasprotnik reparacijske politike in Youngovega načrta. Dr. Schacht smatra o za zvezo med Hitlerjevci in nemškimi nacionalci ter težko industrijo. Dr. Schacht zahteva diktatorska pooblastila, da bi lahko brez ozira na bodoče vlade obvladoval Nemčijo. Levičarski in desničarski ekstremisti seveda izkoriščajo položaj in uprizarjajo ostro kampanjo proti dr. Brüningu. Negotovost je vedno večja, gotovo je samo eno, da se poleg silne finančne krize pripravlja tudi politični prevrat velikega obsega v Nemčiji.

PARIZ, 16. julija. Sklep nemške vlade, da odklanja francoske zahteve po političnih garancijah in da se s tem odpoveduje inozemski finančni pomoči, je izzvala v vseh pariških krogih veliko senzacijo.

Jules Sauerwein piše v »Matinu«, da nihče ni pričakoval take nagle prekinitve SOS-klicev Nemčije. Jasno pa je, da bo onesrečeno vse, kar poskuša sedaj nemška vlada v svoji trmi. Kriza bo trajala še naprej in Nemčija bo v kratkem prisiljena pri veseilih prositi pomoči. Takrat bo pa morala sprejeti vse pogoje. Nemčija je zopet enkrat dokazala, da odklanja prijateljske nasvete, težke posledice bo imela sama nositi.

LONDON, 16. julija. »Times« se bavi s položajem v Nemčiji in povdarja, da je pričakovati samo še padca Brüningovega kabineta. Kaj bo sledilo, je veliko

vprašanje, gotovo pa je eno, da bodo po ovinkih preko Hitlerjevcev prišli na oblast komunisti in da bo Moskva popolnoma obvladala Nemčijo.

BERLIN, 16. julija. Komunisti in narodni socialisti širijo alarmantne vesti po celi Nemčiji, da bi paniko še pomnožili. Nahujskane mase so prodrle v trgovine in banke. Pri spopadih s policijo je bilo mnogo težko ranjenih. Vlada je uvedla tiskovno cenzuro in bo uvedla tudi cenzuro brzojava in telefona. Nemčija je od sveta odrezana.

LONDON, 16. julija. Glasilo delavske stranke »Daily Herald« poroča, da se nadaljujejo pogajanja za francosko pomoč Nemčiji, kljub na videz odklonilnemu stališču berlinske vlade. Največja težava obstoji v tem, da ne zahteva Francozi samo stvarnih jamstev za finančno pomoč Nemčiji, temveč tudi politične pogoje. Ti pa so poleg že objavljenih, da se Nemčija odreče akciji za carinsko unijo z Avstrijo in da sklene s Francijo novo trgovinsko pogodbo ter zrahlija ozke zveze s sovjetsko Rusijo, še daleko-sežnejši. Tako zahteva Francija popolno ustavitev gradnje novih nemških križark, razpust vseh nacionalističnih bojnih organizacij, predvsem »Stahlhelma« in pa oficijelno izjavo nemške vlade, da smatra defenitivno rešenim vprašanje nemških vzhodnih mej in da se odreka vsaki zahtevi po povratku Gorenje Šlezije in poljskega koridorja.

Sahovska olimpiada v Pragi

PRAGA, 16. julija. Včeraj je bila igra posvečena visečim partijam. Stanje po VI. kolu je sledeče: Poljska 15 točk, Anglija 15 in pol, Amerika 15, Letonska 15, Nemčija 13 in pol, Madžarska 12, Jugoslavija 12, Češkoslovaška 11 in pol, Avstrija in Nizozemska po 11 in pol, Švedska 11, Rumunija 10, Francija 9 in pol, Litva 8, Italija 7 in pol, Danska 6 in pol, Španija 4 in pol, Norveška 2 in pol.

Jugoslavija je padla iz petega na sedmo mesto. V II. kolu se je vdal dr. Vidmar po prekinjeni borbi s Flohrom brez boja. Partija Aljehin—dr. Vidmar je ostala remis. Pirc je premagal Beckerja.

Že tretji vlom v ptujski samostan.

Te dni je bilo — že tretjič letos — vlomljeno v samostan očetov kapucinov v Ptuj. Tokrat pa so vlomilca in tatu ujeli v osebi 34letnega, že desetkrat predkaznovanega knjižgoveškega pomočnika Ivana Strasserja. Djali so ga v policijske zapore, pa je ponoči pobegnil. Vrš se mrzlično zasledovanje.

način tem preje mogla izvleči iz težke gospodarske krize.

S tem pa seveda še ni rečeno, da bo industrializacija naše države in Balkana sploh popolnoma ustavljena. Nasprotno, nadaljevala se bo, vendar trezno in premišljeno, in ne čez drn in strn, kakor je to bilo prva leta po prevratu. Tudi pa bo morala država strogo paziti, da se s pritokom tujega kapitala obenem ne vrši nepotreben pritok tujih delovnih sil, tujega elementa na škodo domačih delovnih moči in našega adtohtnega naroda.

Petdesetletnico

obhaja danes sredi svojega vsakodnevnega dela in v krogu svojcev član našega uredništva, novinar Vekoslav Spindler.

Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju je prenapolnjen, radi česar se ne sprejemajo nobene nove prijave, tudi za tretjo skupino v avgustu ne. V Počitniškem domu samem, kjer je stalno razpoložljivih 100 postelj za otroke, se je naknadno opremilo še osem postelj, v šoli v Šmartnem pa je zasedenih 64 postelj, tako, da letuje sedaj v tem kraju 172 otrok. Zanimanje za to lepo napravico je pa, kakor je videti, zelo veliko, kar izpričujejo obilne, žal prepozno došle prijave ne samo iz Maribora in okolice, ampak iz vseh krajev Dravske banovine in tudi od drugod, da, celo iz Beograda.

Usodepolno »boksanje« v Pekrah.

Sinoči so se nekateri pekrski fantje, menda inficirani od rokobornih in boksarske manije, kakor že večkrat za šalo borili, hoteč po svoje meriti svoje moči. Pri taki »predstavi« pa je 16letni posestnikov sin Rupert Ozimčič zletel vsled sunka svojega »protivnika«, inace svojega prijatelja, tako nesrečno na kamenito cesto, da si je zlomil levo nogo. Takoj poklicano reševalno moštvo je ponesrečenca odprenilo z reševalnim vozom v splošno bolnico.

Nezgoda elektromonterja.

V Spodnji Poljskavi se je na cesti zaletel elektromonter Alojzij Vehovar s svojim dvokolesom v občestni kamen, padel in si zlomil desno ključnico. Ponesrečenca so morali odpreniti v splošno bolnico.

Tatvine.

Kolo znamke »Styria«, vredno 1500 dinarjev, je bilo ukradeno iz veže Glavne pošte vrtnarskemu vajencu Mandlu Antonu. — Neki poljski tat pa se je spravil nad njivo policijskega stražnika Saksida Srečka na Koroški cesti ter mu porazal 400 glavice česnja. Saksida ima 200 Din škode.

Odločen upnik.

Ivan C. iz Meljske ceste je pomagal graditi nekemu znancu novi čoln, dolg 5 metrov in vreden 500 Din. Ko je bil čoln dograjen, je zahteval Ivan C. plačilo za svoje pomočništvo. Ker mu je srečni lastnik novega čolna to plačilo odrekal, je lepo noč potegnil Ivan C. novi čoln iz Drave ter ga zanesel na svoj dom.

Izgubljen ali pozabljen

Je ženski dežnik z dolgo marogasto palico. Če ga je kdo našel, naj javi v našem uredništvu.

Tiskarski škrat

Je v obeh člankih g. dr. Miroslava Plofa nanizal nekoliko napak. V članku v št. 156 od 14. t. m. se mora začetek 3. odstavka glasilati: »Plačila v tej perijodi« (in ne: v vsej perijodi!) — V istem odstavku v četrti in peti vrsti mesto »povračilo škode« mora stati »plačilo obresti«. — V članku v št. 157 od 15. t. m. pa se mora glasilati v tretjem odstavku v 12. vrsti mesto »krog 7 in pol milijarde dinarjev«: »Krog trideset milijarde dinarjev«.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapij zasigura »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi Franz Josefova voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborski in dnevni drobiž

Zborovanje odvetniških in notarskih uradnikov

se je vršilo v nedeljo, dne 5. julija 1931 dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Občni zbor je vodil predsednik **Gilčvert Dragotin**, ki je pozdravil zastopnika oblasti, navzoče redne in ustanovne člane ter delegate drugih organizacij. Prečitani so bili brzojavni in pismeni pozdravi. Imenom Zveze društev privatnih nameščencev v Ljubljani je tov. **Gilčvert** kot zvezin podpredsednik zborovalce še posebno prisrčno pozdravil ter jim prinesel iz zvezinega občnega zbora dne 3. 6. 1931 izraze simpatij in solidarnosti vseh v Zvezi združenih strokovnih društev.

Nato se je predsednik spominjal umrlih podpornih članov gg. **dr. Gosaka Toneta**, odvetnika v Ptuj, **dr. Vrečka Josipa**, odvetnika v Celju, **dr. Juritscha Frica**, odvetnika in **dr. Firbasa Franca**, notarja oba v Mariboru, odbornikov v Celju tov. **Peschitza** in **Uršiča** ter v Mariboru dne 31. 3. 1931 preminule odbornice tov. **Zelnik Minke**. Povdarjal je velike zasluge, katere si je stekel dne 17. 7. 1930 preminuli g. **minister Kristan Anton**, naš nekdanji ožji tovariš, posebno kar se tiče pokojninskega in bolezenskega zavarovanja in še na drugih socialnih poljih. Omenjal je neveljive zasluge dne 5. 4. 1931 umrlega voditelja tov. **Spielmann Leopolda** na Dunaju, kateri je neumorno deloval za boljšo bodočnost odvetniških uradnikov nad 40 let in ki ima še posebne zasluge pri dosegu pokojninskega zakona, pri raztegnitvi sodnega zastopanja na odvetniško uradništvo v smislu novele k § 31 c. p. r.

Nato je tov. **Gilčvert** podal obširno in izčrpno društveno poročilo ter je referiral o bolezenskem, pokojninskem in starostnem zavarovanju, o delovanju Zveze društev privatnih nameščencev v Ljubljani, o društvenih ciljih ter disciplini društvnikov, o sodnem zastopanju itd. Navzoči so zanimivim izvajanjem pazno sledili ter poročilo soglasno odobrili.

Tov. **Moškon Franjo** je podal natančno blagajniško poročilo, katero izkazuje na društvenih dohodkih in izdatkih za leti 1929 in 1930 prometa 99.830 Din 36 p. Na predlog nadzorstva je bil soglasno podeljen blagajniku in odboru absolutorij. Zborovalce sta pozdravila delegata tov. **Doležal Lojze** in **Godnik Marjan**, ki sta se dotaknila važnih strokovnih vprašanj, pokojninskega in bolezenskega zavarovanja, samopomoči proti konkurencom itd. Žela sta za to splošno odobravanje in ploskanje.

V debati so govorili tov. **Vojska, Gilčvert, Doležal, Godnik, Planinšek Martin**, kateri se je v imenu zborovalcev zahvalil odbornikom, zlasti pa predsedniku **Gilčvertu**, ki je objednem brezplačen urednik stanovskega glasila »Odvetniške pisarne«, za uspešno in smotorno delovanje v prošli poslovni dobi, nakar je bil na predlog tov. **Planinškega Martina** in **Hrašovec Alojza** soglasno izvoljen — z malimi izpremembami — dosednji odbor in sicer: predsednik **Gilčvert Dragotin**, podpredsednik **Planinšek Martin**, tajnik **Medved Štefan**, namestnica tajnika **Rauter Mici**, blagajnik **Moškon Franjo**, odbornika **Hoschitz Karol** in **Kežman Franjo**, namestniki **Kotnik Anica**, **Hrašovec Alojz** in **Vojska Drago** ter nadzorstvo **Mlakar Lija** in **Muršec Marica**.

Članski prispevki ostanejo dosednji, »Odvetniška pisarna« se tudi v bodoče po možnosti in po potrebi izdaja.

Zborovanje je poteklo od 9. do pol 13. ure v resnem in dostojnem, pa vendar jako prisrčnem razpoloženju, kar obeta društvu novih koristi in vsestranskega raznaha.

Vprašanje stojnic za mlečne izdelke v parku.

Na pobudo mestnega mladinskega sveta naj bi se v mestnem parku prodajalo kislino in sladko mleko, mlečni izdelki itd. Kdor želi postaviti v mestnem parku bufet za prodajo mleka, mlečnih izdelkov, brezalkoholnih pijač, jestvin itd., naj vloži pismeno ponudbo na Olepševalno in tujsko-prometno društvo za mesto Maribor in okolico v Mariboru do 20. tm.

Na obisku pri mariborskih skavtih

Pred sedmimi leti je šla prvič majhna četica skavtov iz Maribora na taborjenje. Leto za letom je njih število naraščalo, tako da je že pred tremi leti bilo nemogoče, da bi vsi taborili v enem taboru. Vršila sta se najprej dva, naslednje leto že tri, lani in letos pa so kar štirje tabori potrebni, da sprejemajo vase vse, ki hočejo taboriti. Dekleta tabora v Planici nad Mojstrano in pri Braslovčah v Savinjski dolini, fantje pa eni prvič izven naše države na Koroškem ob Klopniškem jezeru, drugi pri Mozirju.

Ker je v moziškem taboru zbran skavtski naraščaj, to so dečki v starosti od sedmega do dvanajstega leta, smo te obiskali najprej.

Po dobri uri hoje iz Šmartna ob Paki čez Letuš proti Mozirju smo zagledali na drugi strani Savinje na visokem drogov trobojnico s skavtsko lilijo — dosegli smo cilj svojega izleta.

Prijazen čolnar nas je kaj hitro prepeljal na drugo stran. Čez dve minuti smo stali v taborišču. Tabor je na istem prostoru kakor lani, samo da so bili šotori lani postavljeni v obliki klina, letos pa tvorijo ulico, katero zapira na eni strani starešinov šotor, na drugi taborno ognjišče z jamborom.

Taborišče je prazno, le straža stopa zamišljeno med šotori. Ko nas zagleda, se hitrih korakov približa. Radevolje nam pokaže vse zanimivosti tabora. Šotori so visoko dvignjeni, tako da je bilo prav lahko jih lepo urediti. Ležišča so celih trideset centimetrov nad zemljo, vlaga in vodi popolnoma nedostopna. Na predalih in majhnih mizicah so razvrščene vse najnujnejše potrebščine za vsakdanjo rabo. V devetih šotorih prebivajo stalno okrog 30 taborečih. Baš počivajo v senci ob gozdu in menda že težko čakajo kosila, ki se pripravljajo v kuhinji.

Peč, katero so fantje seveda sami postavili, je zgrajena iz opeke. V dveh loncih se kuha kosilo, skuhanega goveja juha in riž z graham. Da je hrana vedno okusno pripravljena, pa skrbi »ljubezniva gospodinja«, soproga tabornega starešine. Ravno je skuhan. Kakor da bi slutili, so se fantje vrnili v taborišče. Veselo je gledati žareče obraze, s kakim tekom praznijo polne skodele, ki baš niso majhne. Po kosilu se bodo vlegli, seveda je moral vsakdo preiti si osnažiti jedilno posodo. Po počitku bo kopanje, po kopanju zopet igre, po igrah večerja, po večerji taborni zbor, kateremu sledi zabava.

Okrog tabornega ognja sedi zvečer zbrana velika družina, okoli nje so se pa zbrali gostje domačini iz okolice, celo iz pol ure oddaljenega Mozirja. Starešina Sivi Volk pripoveduje vernim poslušalcem o svojih turah po planinah. Fantje zapojejo lepo domačo pesem, mahnen orkester pa skrbi za godbo. Poseben se je izkazal bendžist, ki je s svojim gromskim basom še dal podlago celemu zboru. Čas neverjetno hitro mine, treba je misliti tudi na spanje, težko smo se ločili od ognjišča.

Krasno imajo dečki! Ni čudno, da so vsi tako dobre volje. Zasluga, da je vse tako lepo, gre v prvi vrsti starešini Sivemu volku, njegovi soprogi, vodji Kingu, namestnikom Dušanu in Mirku, in zdravstveniku Rioku in pomožniku Mačiju, ki skrbno pazita na zdravje svojih fantov. Starši lahko brez skrbi prepustijo ljubljensko temo vodstvu, ki je popolnoma kos svoji nalogi.

Prihodnjo nedeljo k Sv. Križu nad Mariborom.

Kakor smo že poročali, se vrši na visokem Kozjaku pri Sv. Križu prihodnjo nedeljo, dne 19. julija izvanredna slovesnost. Kolaudiral, otvoril ter blagoslovil se bo nov vodovod za vas Sv. Križ. Slovesnost se začne ob 9. uri. Sodeluje dobro znana Kamniška godba in prosti zbori. Po sv. maši bo sprevoz z godbo na čelu k izvirku in rezervoarju. Tam bodo govori in deklamacije. Slavnosti se udeležijo gosp. sreski načelnik dr. Ivavica, vodja Zdravstvenega doma dr. Vrtovca, več inženirjev in drugih osebnosti iz Maribora. Vabimo posebno Mariborčane in sosede, da se udeležijo te slavnosti.

Razprava proti mariborskim mesarjem

Sinoči ob 11. uri je bila zaključena dva dni trajajoča razprava proti 43 mariborskim mesarjem, ki so bili obtoženi zaradi navijanja cen. Razpravo je vodil sodnik g. **Levstek**. Tekom včerajšnjega dne so bili zaslišani zadnji obtoženci, številne priče in pa sodna izvedenca veterinarski nadsvetnik **Hinterlehner** ter g. **Rebevshek** iz Celja. Za njimi so govorili zagovorniki obtožencev. Razsodba bo proglašena danes popoldne ob 17. uri.

Potek procesa je pokazal, da vlada med mesarji samimi velika neizvestnost glede določevanja cen in dovoljenega dobička. Večina izmed njih se je opirala na takozvani celjski ključ za določevanje cen mesa, ki je bil sklenjen leta 1928 med predstavniki mesarjev in oblasti ter določal, da smejo pribiti mesarji k nakupni ceni živine 95 do 130 odstotkov, po kakovosti mesa in s tem ugotoviti prodajno ceno mesa. Ta celjski ključ je bil pozneje od banske uprave razveljavljen. Ni pa bil namesto njega uveden kak nov način določevanja cen ter je zanimivo, da je izjavil sam višji tržni nadzornik g. veterinarski nadsvetnik **Hinterlehner**, da smatra za bazo določevanja cen mesa še vedno celjski ključ. Spričo tega se pričakuje, da bodo obsojeni samo mesarji, ki so prekorčili na podlagi celjskega ključa mogoče cene. Vsekakor je potek razprave pokazal živo potrebo nove ankete v pogledu določevanja cen mesa, ki bi ugotovila na podlagi izpremenjenih tržnih prilik nov ključ za določevanje prodajne cene mesa. Saj je meso poleg kruha eno najvažnejših ljudskih živil in poleg vina in lesa glavni prodajni produkt naših poljedelcev.

Osebnosti vesti.

G. svetnik **Gustav Puš**, ki je po odhodu g. nadsvetnika **Keršovana** imel začasno vodstvo policije v Mariboru, je včeraj odpotoval na svoje novo mesto kot šef mestne policije v Celju in je oddal začasno vodstvo mariborske policije g. svetniku **Zetkoviču**. Konec meseca bo prevzel vodstvo tukajšnje policije novo imenovani vodja g. policijski nadsvetnik **Alojz Gerzinič**, doslej vodja celjske mestne policije. — Pri sreskem načelstvu v Mariboru je imenovan za višjega tehničnega svetnika g. inž. **Kukovec**.

Za vzdrževanje državnega mostu v Mariboru.

ki ga mora prevzeti mestna občina, je postavljena posebna komisija, ki bo že jutri pričela poslovati. Gre predvsem za prepleskanje mostu, da se obvarujejo železni deli pred nadaljnjimi poškodbami vsled rje, ter za nadomestitev že uničenih železnih delov z novimi, dalje pa ureditev dovoznih cest itd.

Popravila vodovodne napeljave!

Mestno načelstvo je izdalo na vsa industrijska podjetja, hišne posestnike in njihove namestnike sledeči poziv: Vsled obstoječe suše in izredno velike uporabe vode je nastopilo občutno pomanjkanje vode. Da se prepreči morebitna popolna prepoved uporabe kopalnic in škropljenja vrtov, se pozivljajo vsi, ki so priključeni na mestno vodovodno omrežje, da štedijo v lastnem interesu z uporabo vode in da takoj popravijo vse nedostanke pri hišnih vodovodnih inštalacijah, t. j. klosetih in iztokih (pipah). V slučaju neupoštevanja vodovodnega reda in tega poziva bo mestno načelstvo mariborsko prisiljeno ustaviti v najkrajšem času škropljenje cest in uvesti proti krivcem kazensko postopanje v smislu § 66 in 77 obč. reda za mesto Maribor.

Na banovinski vinarski in sadlarski šoli v Mariboru

se oddajo v šolskem letu 1931/32 še nekatera, deloma popolnoma, deloma do polovice prosta mesta. Zanimanci naj pošljejo prošnje za sprejem v smislu razpisa v 6. št. »Sadlarja in vrtnarja«, odn. 11. št. »Kmetovalca« najkasneje do 3. avg. t. l. ravnateljstvu šole.

Prlek!

Zaj dere je že vse dogučano, kak do nas v nedeljo 19. t. m. stari **Habjanič** preštel, nega nič več kajta za dosti premišlovanja. Vsi dobro znate ge pa kak. Te pa ali te vsi čistokrvni pa tudi vcepeljeni **Prleki**, vsi na Tezno k strici **Plohl**. Vsi ti drugi pa tudi prite. ka te vidli. kako nas je **Prlek**, pa kak smo mi **lūštni** lidje, **Prleki**!

Tujski promet.

V prvi polovici meseca julija je bilo v Mariboru zglajenih 859 tujecev, od teh 182 inozemcev. Od inozemcev je bilo 61 oseb iz Dunaja, 23 iz Gradca in 98 iz drugih inozemskih mest.

Opica v kobanskih gozdovih?

Prebivalci Sv. Duha na Ostrem vrhu imajo že teden dni svojo senzacijo. Pri Sršenu na Velikem Boču imajo pastirja, ki je blizu obširnega planinskega gozda pasel čredo ovc. Nenadoma priskaklja iz gozda majhna opica. Deček jo je z bičem nagnal zopet v gozd. Tudi drugi ljudje so jo videli in ob večerih se sliši iz gozda nežno cviljenje. Ljudje sicer vedo, da ni nikake nevarnosti, vendar bi jo radi ulovili, ker je najbrž ušla ciganom, ki so hodili pred kratkim po Dravski dolini.

Novi Gradbeni zakon

je izdala v slovenskem jeziku knjigarna Tiskovne zadrage v Ljubljani. Cena broš. knjigi Din 25, vez. Din 37.

Opazovanje Zeppelina na Koroškem.

Edino številni nemški planinci, ki so došli v nedeljo jutraj k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, so bili točno informirani o poletu nemškega zračnega velikana. Že od desete ure dalje so vršili »opazovalno službo« proti vzhodu, odkoder bi moral po poročilih pripluti zrakoplov. Na veliko presenečenje je okrog 14. ure priplul z nasprotni strani — s Koroškega. Veličastno je plul nad Dravsko dolino, od cerkve ga je množica domačinov, letoviščarjev in izletnikov opazovala ves čas tudi nad Prekmurjem in avstrijsko Gradiščansko, dokler ni izginil v megli nad Gradcem.

Prošnja nesrečnih staršev.

Stariši 9. julija v Dravi vtopljenega abiturijenta **Šuster Jožeta** prosijo, da bi eventualni najditelji trupla pokojnega obvestili o najdbi takoj mariborske policije. Truplo so videli v ponedeljek proti večeru plavati po Dravi pri St. Janžu na Dravskem polju. Pokojni **Šuster** je bil visoke postave, oblečen v kopalne hlačke, podolgastega obritega obraza, kostanjevih las. V zgornji čeljusti je imel zlat zob.

novi spored

Glede fotografiranja Mariborskega otoka razglasa Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Mariboru: Občinstvo, posebno pa vsi fotografi, se ponovno opozarjajo, da je fotografiranje Mariborskega otoka in tamkajšnjih kopališčnih naprav v smislu svoječasne sklepa mestnega občinskega sveta dovoljeno le osebam, ki se izkažejo s tozadevno izkaznico Olepševalnega in tujsko-prometnega društva za mesto Maribor in okolico v Mariboru. Razglednice otoka in kopališča založi imenovano društvo, ki skrbi tudi za razpečevanje po pooblaščenih osebah, oz. tvrdkah. Razglednice, ki jih društvo založi, so opremljene s štampiljko z napisom: »Mariborski otok. Olepševalno društvo za mesto Maribor«. Vse druge razglednice bodo zaplenjene, proti založnikom in fotografom pa bo uvedeno oblastveno postopanje.

Odbor Oficirskega doma v Mariboru obvešča vse svoje drage goste, ki imajo stalno pozivnico za posejanje tovariških (drugarskih) večerov in svečanih zabav, da bo v soboto, dne 18. t. m. drugarski večer na vrtu Narodnega doma, v slučaju slabega vremena pa v veliki dvorani. Pripominjamo, da bodo na tem in na ostalih drugarskih večerih zanimivi programi, ker bodo poleg vojaške godbe sodelovali tudi naši umetniki iz tukajšnjega gledališča. Začetek ob 21. uri. Obleka navadna. Prosimo za obisk.

Zopet požar.

Pri Sv. Ani v Slov. goricah je v noči 12. julija strela udarila na Ščavnici v gospodarsko poslopje posestnika **Sirka**. Pogorelo je do tal vse in še sosednja poslopja so poškodovana. Škoda je zelo velika, a zavarovan je bil **Sirk** samo za Din 1000. Domača požarna bramba je požrtvovalno nastopila in rešila ostala poslopja.

Akademski letalski odsek Aerokluba v Mariboru

sklicuje sestanek vseh interesentov akademikov za brezmotorno letenje v soboto, dne 18. julija 1931 ob 21. uri v klubski sobi Osetovega Mariborskega dvora.

Polepšanje in bolniške blagajne

Pred kratkim se je vršil v Berlinu silno zanimiv proces. Neki uradnik je tožil bolniško blagajno, v kateri je bil organiziran, ker ni hotela plačati bolniških stroškov za njegovo polepšanje. V obtožnici je navedel, da mu je polepšanje potrebno za njegovo karijero, v čemur je imel tudi uspeh. Bolniška blagajna je morala plačati stroške za polepšavo njegovega nosu.

Naravno je, da vsak človek, ki izgleda dobro in mladostno, lažje izhaja v današnji dobi. Sveže lice je v današnjem času potrebno prav tako kot lepa, elegantna obleka. Zato se še mnogo bolj občuti ena ali druga telesna hiba ali nepravilnost, na primer vstran stoječa ušesa, nepravilen nos ali kaka bradavica sredi lica. Morda sploh nihče ne opazi te napake pri človeku, vendar pa njega muči in se mu dozdeva, da so vsi njegovi eventualni neuspehi baš radi ene ali druge njegove hibe.

Tudi v privatnem, popolnoma intimnem človeškem življenju, lahko taka malenkost dostikrat igra veliko vlogo. Zlasti pri ženskah, ki so baš v teh stvarih včasih pretirano občutljive in smatrajo dostikrat malenkostno nepravilnost na licu za povzročiteljico svoje življenske nesreče.

Če se torej operacije za polepšanje jemljejo iz tega stališča, potem je odločitev berlinskega sodišča upravičena. Zahtevati od bolniških blagajn povrnitev stroškov za polepšanje enega ali drugega člana, je popolnoma naravna stvar.

Vendar pa treba silno paziti na to — piše berlinska revija — v kakem institutu se pusti človek operirati. V Evropi in zlasti v Nemčiji so zavodi za polepšanje na popolnoma drugi bazi, nego v Ameriki. V ameriških institutih se le redkokadaž naleti na zdravnike, dočim je v Evropi to drugače. Zato se prav lahko v Ameriki dogodi, da človek, ki je prišel v zavod za polepšanje, da odstrani eno ali drugo napako, odide iz njega desetkrat grši kot je bil poprej.

Predor pod Gibraltarjem

Nova španska vlada se čisto resno bavi z mislijo, da bi uresničila davni sen: predor, ki bi izpod Gibraltarskega preliva vezal Evropo in Afriko. Načrt za predor ni nastal zadnje čase, ampak se na njem dela že dolgo. Daljava, ki deli Gibraltar od Tangera, ni niti polovico tako velika kot oddaljenost Calaisa in Doverja.

Predor, ki bi spajal Evropo z Afriko, bi se raztezal nekoliko proti zapadu od Tarife izpod morja proti Maroku, končal bi pa vzhodno od Tangera. Dolg bi bil po načrtu 32 kilometrov, nahajal bi se pa v globini 250—500 metrov. Izračunano je, da bi bil zgrajen v teku petih let in bi stal okrog 500 milijonov pesetov.

Naravno, da obstoje razne težkoče, ki bi lahko preprečile izvedbo načrta. Ena glavnih zaprek bi bila v tem, da so železnice v Nemčiji, Belgiji in Franciji ožje nego proge v Španiji. Bilo bi torej potrebno, da se proge Španije prilagode železnicam ostale zemlje.

Gibraltarski predor — piše znani francoski publicist — bi bil eden največjih in najlepših uspehov ljudskega duha na polju materialne kulture, kar jih sploh beležimo: hodnik pod zemljo, ki bo vezal dvoje kontinentov.

Nova sredstva proti difteriji.

V medicinskem tedniku razpravlja dr. Feliks v. Bormann o 22 slučajih težke difterije, ki jih je v lanskim zimam zdravil z novim serumom. Novi serum ne uniči samo povzročitelja difterije, temveč napada tudi takozvane »streptokoke«, ki so posebno zavratne in mnogokrat povzročajo v človeškem organizmu huda zastrupljenja. Dognano je, da se šestokrat pojavijo streptokoki že pri navadni angini, kaj šele seveda pri toliko težji davici. Z uporabo novega seruma se je posrečilo dr. Bormannu mnogo hitreje sčistiti žrelo nevarnega gnoja. V nobenem slučaju — davica po injekciji ni širila. Novo zdravilo nosi ime »Symbios-serum«, ker uniči istočasno več bolezenskih povzročiteljev. Pri veliki razširjenosti dift. in njene opasnosti je novi velikega pomena za zdravilstvo.

Naučite se pravilno pravih zračnih in solčnih kopel

To se pravi: namažite se temeljito pred solčno kopeljo z

NIVEA CREME: Din 5.- do 22.-
NIVEA OLJE: Din 25.- do 35.-

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino svoje vrste sestavino evercit. Oboje prepreči solčne opekline, oboje porjavi Vašo kožo, tudi pri oblačnem vremenu. NIVEA-CREMA učinkuje pri vročini hladno. NIVEA-OLJE Vas ščiti pri neprijetnem vremenu pred mraženjem in s tem pred prehladom. Ne solčite se nikoli z mokrim telesom in se vedno prej namažite!

Jugosl. P. BEIERSDORF & Co. d. s. o. j., Maribor.

Bikoborbe tudi v španski republiki

BOJI SE VRŠE VEDNO BOLJ POGOSTO. — VNUK IMEJITELJA NOBLOVE
NAGRADE V ARENI. — UNIVERZA ZA BIKOBORCE.

Najhujši notranji boji in težke gospodarske krize niti najmanj ne vplivajo na te tradicionalne narodne prireditve. Obratno! Dočim se je l. 1915 izbojeval »le« 241 boj v glavni sezoni, ki traja od maja do septembra, se je lani zvišalo število na 331 in je doseglo letos v prvih dveh mesecih že lepo število 231. Boji so bili letos izredno krvavi — 45 torerov je usmrtilo 1243 bikov.

Štirje toreri so našli smrt v boju, med njimi tudi dva jako slavná — Manuel Granero in in Gitanilo de Triana. Ko je Gitanillo začetkom maja smrtno ponesrečil, so trije madridski profesorji noč in dan stali ob njegovi postelji. Vsako uro so izdali obsežne bulletine, ki so jih časopisi izdajali v posebnih izdajah. Kljub vsem naporom je ljubljene španskega naroda tretji dan po nesreči izdihnil. Po vsej deželi je zavladala globoka žalost. Časopisi so na dan smrti izšli s črnim robom na naslovni strani.

To pa je bila velika in nenavadna izjema. Kajti narod se običajno ne briga za premagance. Premagan je tudi vsak torero, ki ne usmrti svoje žrtve v 15 minutah. Baš radi te kratke odmerjene dobe je boj vedno tako srdit. Po deseti minuti da'e rog borilcu znamenje, da je dve tretjini časa že poteklo. Po treh minutah, torej dve minuti pred koncem opozarja

drugi znak torera, da je skrajni čas, če hoče zmagati. Ako preteče petnajsta minuta, ne da bi se toreru posrečilo zadeti biku smrtni udarec, mora ta zapustiti areno, izgubi takoj službo in se delj časa ne sme pojaviti pred občinstvom. Bik pa, ki je ostal pri življenju, mora zo zakonu biti takoj ubit.

Letosnja sezona nudi pa še nad vse nenavadno senzacijo. V areno stopa te dni vnuč slavnega zdravnika Dona Santi - J. Cayala, kateremu je bila naklonjena Noblova nagrada, šele 23-letni Santiago Ramon. Razen nje se bo pojavila še cela vrsta drugih sinov odličnih španskih rodbin v maneži. Po večini so to visokošolci-medicinci. Eden od njih, Victoriano de la Serne, je že stal tik pred promocijo. Starši so se seveda protivili in mu odrekli vsako pomoč. Toda Victoriano je vstrajal in se v Salamanki na Torero-univerzi izobrazil za novi poklic.

Torero-univerze ne smemo seveda zamenjati z znamenito špansko, ki ji je sedaj rektor slavní filozof Miguel de Unamuno. Torero-univerza ima le enega profesorja, komaj devetnaestletnega Pepe Omora. Že kot sedemnajstleten dečko se je odlikoval nad vsemi drugimi; tako je v eni sezoni ubil 51 bikov. To mu je doneslo profesuro. Udeležuje se še tudi sedaj borb in si pribori zmago za zmago.

Razstava svinčenih vojakov u Parizu

V Parizu je bila nedavno otvorjena nenavadna razstava, ki je v gotovih krugih naletela na veliko odobravanje. Osnovala se je družba, ki ima nalogo, da izdeluje in širi med dečo svinčene vojake kot igrače. Ta družba šteje 83 članov in je izdelala že vojake vseh vrst in uniform, kar jih beleži francoska vojna historija. Vse to je razstavljeno sedaj deci na ogled. Vidimo tu stare Gale, konjenike Karla Smelega, Devico Orleansko, švicarske gardiste, vojake Bourbonov in Napoleona Velikega vse do vojakov iz svetovne vojne. Postavljenih je nič manj kot 800 vojakov v uniformah one dobe, točno po razporedu francoske vojske, ki ga je napravil Napoleon. Cela razstava ima namen povečati pri deci interes za vojna dela Francozov v preteklosti.

Gotovi krogi odločno protestirajo proti takim razstavam, ki že v mali deci na ta način vcepljajo razpoloženje za vojne in prelivanje krvi. Psihologi trde, da lahko iz nedolžne dečje igre nastane resno vojno razpoloženje odraslih. Te male svinčene figure vojakov ne bodo plačane le z nekoliko franki, ampak bodo v kasnejši dobi plačane s krvjo. Roditelji danes seveda uživajo v rdečih dečjih licih, ki žarijo veselja, ko se jim kupi mal svinčeni vojak, ali prišel bo čas, — tako pravijo nasprotniki teh igrač — ko bo na njih licih druga rdečica. — Teda bodo roditelji točili solze...

Zračni promet u Jugoslaviji

Zasebni zračni promet v Jugoslaviji ter med Jugoslavijo in inozemstvom oskrbuje dve mednarodni družbi (Cidna in Franco-Roumaine) ter jugoslovanska družba za zračni promet »Aeropot«. Po

slednji je leta 1928, otvoril prvo zračno progo med Beogradom in Zagrebom, naslednjega leta drugo iz Beograda preko Niša v Skoplje in kot tretjo prvo mednarodno progo iz Beograda preko Zagreba in Gradca na Dunaj. To progo vzdržuje »Aeropot« skupno s »Cydnom« in »Austroflugom«. Lansko leto se je omrežje izdatno povečalo. Uvedli so nove proge, Zagreb - Sušak in Beograd - Sarajevo - Podgorica, nadalje Beograd - Zagreb - Bratislava - Praga, že obstoječo progo Beograd - Niš - Skoplje so podaljšali do Soluna.

V letošnjem letu je »Aeropot« uvedel krožno zvezo Beograd - Zagreb - Sušak - Split - Sarajevo - Beograd.

Kako raste zanimanje za zračni promet, je jasno razvidno iz sledečih števil:

»Aeropot«	1928	1929	1930
št. prelet. km	148.840	192.420	425.478
št. potnikov	1.322	1.830	3.184
št. prtljage v kg	7.010	12.575	25.094

Nekako središče jugoslovanskega zračnega prometa tvori radi svoje ugodne zemljepisne lege Zagreb, ki je že lani bilo izhodišče petim zračnim progam. Na konferenci o mednarodnem zračnem prometu, ki se je pred kratkim vršila v Berlinu, se je jugoslovansko omrežje priključilo ostalemu evropskemu, predvsem s progo Pariz - Dunaj - Beograd ter Berlin - Dunaj. Nadalje je bilo sklenjeno, da skrbi jugoslovanska družba za vse proge v svoji državi, predvsem na že omenjenjeni krožni črti Beograd - Zagreb - Sušak - Split - Dubrovnik - Podgorica - Sarajevo - Beograd (nad 1000 km) med tem ko skrbita Francija in Avstrija za progo Pariz - Dunaj - Gradec - Zagreb, Francija še na solunski, Češka pa na praški progi.

Predvsem je treba poudarjati dejstvo, da se na jugoslovanskih zasebnih progah še ni zgodila nobena nesreča, kar je gotovo mnogo pripomoglo k hitremu razmahu.

Sport

Perška o porazu Gradjanskega v Mariboru.

V beograjskem »Sportistu« piše nekdanji reprezentativni centerfor Gradjanskega popularni Perška o porazu Gradjanskega v tekmi z ISSK Mariborom naslednje:

»Šta kažete na ovo? Dva puta su mladi igrači Gradjanskog dobili batina u Oseku. Dva puta po 3:1. Da nekako isprave zlovolju Vlaške ulice, uzeli su na nišan one sa severa, pa se u subotu uputili u Maribor, da poprave loš utisak od Oseka, i da se nekako operu pred javnošću. Složena je prva i najbolja momčad; složena je — kako se ono kaže — kaznena ekspedicija za te Štajerce... No, izgleda, da se Štajerci nisu preplašili Mihelčiča, Rajkovića itd. već su jim, da se valjda ne zamere Oseku, takodjer naslagali 3:1. Da se sete na taj dan u Mariboru, predali su im Štajerci jednu svilenu zastavicu za spomen... Ljute se kibici Gradjanskog, i sve nekako sa strahom očekuje susrete. Imaju i pravo da se ljute. Nije im pravo, da se sa reno-meom starog kluba rasipa, pa da se za par tisuća vozaju igrači do Oseka i Maribora, pa da se okiženi batinama vrtaju u Zagreb. Gde su ona dobra stara vremena, kad se jedan iz Maribora nije uopće ni usudio pozvati prvu momčad Gradjanskega u svoju sredinu ili upravni odbor nije ovakav dopis uopće uzeo za ozbiljan. Danas je to, eto, drugačije, danas je eto tako, da Gradjanski nije u stanju niti da pobeđi tamo na severu u gradu, u kom se sigurno ne igra veliki nogomet...«

Nepoznani otoki

V Tihem in v Indijskem oceanu je cela vrsta većjih in manjših otokov, ki še niso raziskani in o katerih obstoju so mornarji izvedeli le slučajno, ker so zgrešili smer ali bili radi brodoloma prisiljeni, da se rešijo na najbližjo kopno zemljo.

K tem otokom spada takozvani »Pasji otok« v bližini Madagaskarja. Otok je popolnoma neobljuden. Gospodarji otoka so — psi, ki se v velikih trumah klatijo po otoku. Skoro gotovo so to potomci psov, ki so se pri brodolomu rešili na otok. Čudno je, da so ti divji psi pozabili lajati; med sabo se sporazumejo z visokimi, piskajočimi glasovi. Hranijo se z morskimi pticami in z jajci želv.

V Indijskem oceanu, med Madagaskarjem in otokom sv. Mavricija, leži majhen, samotni otok Tromelin. Šele pred kratkim so ga označili v oceanski karti. Pred nekako dvesto leti se je v Tromelinovi bližini potopila francoska bojna ladja »Util«. Šest mornarjev posadke in nekaj zamork, ki so bile na ladji, se je rešilo na otok. Petnajst let pozneje je pristala na otoku britska jadrnica. Vsi belokožci so že bili umrli, premagala jih je tropska klima ali pa so jih uničile hude epidemije malarije, ki so tam razsajale. Živele pa so še zamorke. Bile so že skoro popolnoma divje, zelo so shušale, tako da so pomorščaki mislili, da so našli čarovnice. Najprej jih niso niti hoteli s sabo odpeljati na celino. Otok nosi še dandanes tudi ime »Čarovniški otok«.

Severno od Madagaskarja leži otok Laheb, domovina želv. V prejšnjih časih je marsikatera ladja pristala na otoku. Nalovili so želve in jih oddali coološkim vrtom. Domačini se bavijo skoro izključno z želvorejo. Vsakemu novorojenčku dajo za darilo želvo, ki mu naj služi za igračo. Ko doseže otrok določeno starost, usmrtijo želvo s predpisanimi ceremonijami in jo pojedó.

M. Zevartov

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

158

»Da... Ah, Žileta,« je mrmral kralj goreče in stopil korak proti deklici... »ako bi vi le hoteli... ako bi si upal naupati... da je to nepričakovano sprejetje začetek izpremembe v vaših mislih...«

»Sir,« je odgovorila Žileta na koncu svojih sil, »jutri pojdem z vami na lov... Toda prosim vas, zdaj me pustite pri miru...«

»Ubogam vas še enkrat,« je dejal kralj, ki se je tresel istotako kakor ona, samo da ne od enakega razburjenja.

Odšel je in tudi Žileta je stekla ter se skrila v svojo sobico.

Kralju je sijal obraz, ko je bil spet v svojem kabinetu.

»Vdaja se!« je dejal sam pri sebi. »Luč božja, dolgo je trajalo, nazadnje bo pa vendar le...«

Načrt Franca I. je bil silno enostaven.

Samo da je bil enkrat v gozdu; potem ni bilo nič lažjega kakor urediti tako, da ostane sam z Žileto.

Misel surovega posilstva ga ni nikakor motila. Narobe. Njegova sramotna domišljija se je pasla z njo in njegov nagon zavojajočega vojščaka se je radoval takšnega razvoja brez vsake hinavščine pred samim seboj.

Samo nekaj v vsej tej reči se je zdelo čudno kralju, skoraj da vznemirljivo.

Bila je lahkotnost, s katero je dotlej tako neukrotljiva Žileta sprejela predlog, da se udeleži tega lova.

Da, Žileta je sprejela povabilo in celo z veseljem.

Revici prvič ni prišlo na um, da se ji je bati kake nevarnosti; da bi se sešla s kraljem na samem, se ji je zdelo skoraj nemogoče, na lovu ki se ga udeleži svojih dvesto do tristo ljudi.

Upala je pa tudi, da jo zagleda Tribulet, ko se bo pomikal lovski izprevod po mestu, in bo mogla menjati z njim kako znamenje ali pa celo govoriti z njim.

Omeniti je treba, da je bilo Žileti sicer dovoljeno, gibati se v svojem stanovanju in v parku po prosti volji, toda prepovedano stopiti iz gradu.

Pojezd skozi Fontenblo, čeprav v številni družbi, je bil torej prilika, ki jo je veljalo izkoristiti.

Vse te misli so prešle njenega duha v trenutku, ko ji je stavil kralj svojo ponudbo. In obljubila je, ne prikrivaje veselja, ki ga je tolmačil kralj tako, da velja zabavi.

XXIX.

Kraljevski lov.

Zares je bila blesteča skupina, ki je jahala drugo jutro skozi mesto Fontenblo, v veliko navdušenje meščanov, izražajočih svoje vznemirjenje in občudovanje s klici: »Živel kralj!«

Vsa se je lesketala v žarkih solnca, sijajočega na nežnem svilnatem nebu, ki je stresalo svoje lahne meglice v drhtljajih spomladi.

Iskrila so se vezana oblačila in lovski noži; plemiči dvora so se šalili okrog kralja, srečnejšega in dobrovoljnejšega nego kdaj prej; okrog tega središča pa je mrgolelo gonjačev, kmetov iz okolice, ki so bili prišli gledat kralja, in vsakovrstne služinčadi: lovcev, lakajev, oprod, trobentačev, in Bog veči koga še.

Žileta je jahala na črnem konju, ki je bil nemara nekoliko preživ za njo. Kdo je bil povzročil, da so ji dali ravno to žival in ne kake mirnejše? Deklica se je ozirala z nemirnimi pogledi, išoč prijateljskih oči med tisoči obrazov, ki so polnili ulice in okna hiš. On njeni strani je jahala vojvodinja Etanpska, vsa obkoljena od plemičev, med njimi D' Eze in La Šatenjre, ki nista spustila Žilete izpred oči.

Diana Poatješka se je potila na čelu, na ognjenem vrancu, ki si ga ne bi bil upal zajahati marsikateri izkušeni jahač.

Ona, ki je bila prava slika boginje lova, močne in hkrati gibčne Diane, ni poznala v tem trenutku nobene druge misli. Strastno je sopla čisti zrak s svojimi tresočimi nosnicami in izpodbadala konja, ki je bil že itak ves razburjen. Navdajalo jo je strastno veselje nad lovom in pijanost divjega dira od med vejevjem šumečih hrastov; mikala jo je, besna naslada nad prelitto krvjo, ki jo je že vohala v duhu, in nad kosci rdečega mesa, ki ga trgajo renčeči psi s krvavečimi očmi.

Katarina De Medicis je jahala po novi modi, ki jo je bila izumila sama, to je, desno nogo naslonjeno na polobok, ki je bil pritrdjen na sedlu; jahala je smelo, vsa vesela, da je mogla kazati svojo prekrasno nožico in da je bila vsaj za današnje dopoldne rešena neznosne sitnosti svojega soproga prestolonaslednika Henrika, ki je videl in slišal samo Diano Poatješko.

Kralj je ves sijal.

Njegova visoka rast je prekašala stas obdajajočih ga plemenitašev. Krasno ga je bilo pogledati v njegovem jopiču od škrlatnega baržuna, stisnjenim z zlatim pasom, od katerega je mahal lovski nož z bogato vložnim ročnikom.

Govoril je o jelenu, govoril o vojnah, ki jih hoče še vojevati, govoril je na glas, smejal se in trosil radodarno naklonjene besede, ki so se jih spominjali še leta in leta; njegove oči so pele njegovo srečo, vse njegovo vedenje je bilo tako kipeče, da so si šepetali v njegovi okolici:

»Njegovo Veličanstvo se je pomladilo za dvajset let!«

Kajpak, šepetali so si to v nadi, da jih kralj vendarle zasliši in jih nagradi z milostno besedo ali vsaj s smehljajem...

Dospeli so v gozd.

Zaželjeni dogodek, ki je Žileta tolikanj hrepnela po njem, se ni bil pripetil: ves čas ni mogla zagledati nikjer prijateljskega obraza, ki ga je tolikanj iskala... In že ji je bilo žal, da je šla.

Na križišču dveh potov se je ustavil izprevod. Velik krog se je napravil okrog kralja.

Psi, ki so bili še privezani drug k drugemu, so stali v vrsti zunaj kroga; trobentači so se bili postavili v red.

Na kraljev mig je stopil veliki lovec k poročanju v sredo kroga.

Poklonil se je najprej kralju, nato pa že manj globoko, tudi vsem zbranim lovcem. Nastalo je veliko molčanje, v katerem je izpregovoril glasno in jasno, kakor kak kraljevski herold.

Poročal je, da je skrit dseternjak precej daleč tam za bližnjim močvirjem sredi goste goščave.

Kralj se je pogledal z La Šatenjrejem in Esejem, ki nista umeknila oči od njega.

Nato se je zahvalil svojemu velikemu lovcu in ga pohvalil ter se obrnil nazadnje proti tej četi trobentačev. Dal jim je znamenje z roko.

To je pomenilo začetek lova.

Psi so bili mišoma odvezani in so planili z zamolkim laježem na sled.

Sledil jim je nagli galop lovske čete.

Zemlja se je stresla, gozd je vztrepetal; preplašeni so se dvignili beli oblaki ptičev, razpodile so se trope boječih zajcev v blaznih skokih... križalo se je klicanje, krik in sunki fanfar so se zapletli v drgeč vozels glasov; nazadnje pa je izginila vsa ta slika s svojim lesketom in svojo smelošjo pod visoko senčnato kupolo gozdnatih dreves...

V trenutku, ko se je spustil tudi Franc I. za svojimi lovci — zdelo se je, kakor, da se nekako obotavlja in bi rad, da ga drugi prehitijo — je odjahal v daljavi vstric neznan jezdec, ki je poslušal in opazoval skrit v grmovju ves pravkar opisani prizor. Ta jezdec je pazil skrbno, da ga kralj ne bi zagledal, in se skrival po možnosti za grmi in drevesi.

Bil je vitek in gibčen; z neobičajno spretnostjo je obračal svojo žival med drevesnimi debli.

Na obrazu je imel krinko.

Dvorjan ni bil.

Bil tudi ni nihče izmed plemičev iz obližja, ki jih je prignala radovednost gledati kraljev lov.

In kdor bi ga videl od blizu, bi bil gotovo spoznal kljub naglemu galopu, da ima žensko pred seboj.

Ravno v trenutku, ko so zatrobili rogovi, je zajahal La Šatenjre h kralju in ga vprašal tiho:

»Kakšna so vaša zadnja povelja, sir?«

»Čez pol ure se spomnite puščavnikove skale,« je odgovoril kralj.

Nato se je vrnil La Šatenjre na svoje mesto, poleg vojvodinje Fontenbloške, dočim je zabaval D' Eze vojvodinjo Etanpsko.

Puščavnikova skala ni bila daleč od goščave, ki jo je omenil veliki lovec v svojem poročilu.

Puščavnikova skala, tako imenovana, ker je imel pred davnim časom neki samotar svoje bivališče, je bila v resnici cela grmada skal.

Nakopičene druga na drugo in gosto zaraščene z zelenim mahom, so tvorile te skale med sabo več duplin, izmed katerih je bila ena dovolj prostorna, da je služila tistemu svetemu možu v domovanje.

Proti tej votlini je dirjal Franc I. ko se je ločil od ostalih lovcev. Še vedno pa ga je spremljal njegov nevidni drug — jezdec s črno krinko.

V trenutku, ko so se spustili lovci in njihove dame za jelenom, pa se je zgodilo tole:

Videli smo, da se je držala vojvodinja Etanpska v bližini Žilete.

S svojim ljubosumnim nagonom ženske in s svojim poznanjem ljubezenskih zvijač Franc I. je razumela že od prvega trenutka, da nima lov drugega namena kakor omogočiti, da dobi kralj Žileto na samem.

Ker deklica ni odgovorila vojvodinji na nobenega izmed njenih nagovorov, je sklenila jahati vključ temu v njeni družbi, čeprav je njej bilo itak samo do tega, da je ne izgubi niti za hip izpred oči.

Ko pa se je lov začel, je skočil D' Eze nenačoma s konja, rekoč:

»Ti hlevarji so res zanikrne mrhe... vaš konj je slabo osedlan, madam...«

In že je D' Eze tudi storil, kakor da popravlja konju vojvodinje Etanpske trebušni pas. Treba je omeniti, da je bil konj čisto dobro osedlan.

»Hvala vam,« je rekla vojvodinja.

In poglala je konja, da dohiti Žileto.

Toda ni še bila dvajset korakov daleč, ko se je sedlo zamajalo pod njo; vojvodinji je komaj ostalo časa, da je zdrknila na tla.

»Kako neroden sem!« je vzklil D' Eze, ki je tudi skočil s konja, čeprav bolj počasi kakor prej, ter začel sedlati vojvodinjin konja na novo, razklada svoje obžalovanje na dolgo in na široko.

Vojvodinja je mahala nervozno z bičem po zraku, ne da bi črhnila besede. Sledila je z očmi La Šatenjreju in Žileti, ki sta drevila za ostalimi lovci.

Toda kmalu sta izginila med drevjem.

D' Eze je imel mnogo dela; neprestano se je opravičeval zaradi svoje nespretnosti.

Nazadnje je bil konj vendar enkrat osedlan; s pomočjo svojega tovariša se je spravila vojvodinja zopet nani.

Nato je pogledala D' Ezeja naravnost v oči.

(Nadaljevanje prihodnjega števila)

Ovčjo volno,

kemično čisto za posteljne odeje in vložke, 500 kilogramov, tudi majhne količine proda za polovično ceno prave vrednosti tapetnik. Vojašniški trg 1. 2046

Kopalne čepice

od Din 8.— naprej. Eksportna hiša »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta. 1719

Dober štedilnik

na prodaj. Vprašati Koroščeva 6, pritličje. 2039

Velecenjene gospodinje, ali že veste,

da dobite najboljšo kvaliteto mleko v stojnici oskrbnitva Hausampacher. pred mestnim magistratom, liter po Din 3.— Vse naše dojne krave so pod stalnim zdravniškim nadzorstvom! Po močji mleko zelo ohlajeno! Pri kuhanju se ne kisa! 1394

Gostilno

na prometnem kraju se vzame v najem ali na račun. Cenj. dopise pod »Kavcija« na upravo lista. 2047

Zakaj plačujete

vinu po 10 Din, ko dobite v vinotoču Puhali, Rošpoh (Vinski dol) dobro vinice po Din 8.— 2045

Kovčke za potovanje,

ročne torbice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtnike, športne pasove itd. nudi v največji izbiri in najnižji cenl. Ivan Kravos, Aleksandrova 13. Maribor. 1856

Sam si se prepričajte,

kako ceneno dobite aktovke, kovčke, torbice, listnice, usnjate kovčke, kovčke za potovanje, preobleke, goblin torbice, kovčke za kopanje, necesere itd. v novo otvorenji torbarski delavnici, Kopališka ulica 2. Vsa ta dela se izdelujejo v lastni delavnici. Popravila se izvršujejo garantirano dobro, točno in po najnižji cenl. Se priporoča Karlo Josip, torbar, Maribor, Kopališka ulica 2, Scherbaumov paviljon. 1798

Učenca

sprejme trgovina Drago Rosina, Ve-trinjska ul. 26. 2011

V gostilni Dravograd,

Maribor, Smetanova ulica 54 se toči prvovrstno štajersko vino liter 8 Din. Tudi biljard stoji na razpolago. Za obilen obisk se priporoča gostilničar. 2034

zastopniki se sprejmejo

Inserirajte
v
„Večerniku“

Pošnice,

ki obiskujejo privatne stranke, sprejemem za damski predmet. Zaslužek dober! Naslov v upravi. 2029

Iščem opremljeno sobo

z uporabo kopalnice, eventualno v bližini Trstenjakove ulice. Ponudbo naj se pošljejo čimprej na upravo »Večernika« pod šifro »Samec«. 2048

v Mariboru

Postaja ul. 49. Telefon 2358. Lastnik in vodja:

Dr. Cernič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višlaskim solncem za obsevanje ran, kosnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžigavanje; žarnico »hala« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocleaner« jem za notranje črevesne kopeli pri zaprtosti, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba prvi razred Din 120.— drugi razred 80.— tretji razred 60.—